

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3Ps/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918201739
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5918201739.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Renátou Krajčiovou o návrhu navrhovateľa Mesto Ružomberok, 034 01 Ružomberok, IČO: 00315737, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Z., t.č. v zariadení LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9, 034 95 Likavka, zast. procesným opatrovníkom G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. Z. XXXX/XX, O.. H., za účasti Okresnej prokuratúry Ružomberok, za účasti LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9, 034 95 Likavka a za účasti Okresného súdu Ružomberok, Dončova 8, 034 01 Ružomberok, takto

r o z h o d o l :

I. Súd o b m e d z u j e spôsobilosť na právne úkony D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Z., a to tak, že menovaný

- nie je oprávnený samostatne konať v úradných veciach pred súdmi s výnimkou konania o spôsobilosti na právne úkony a ostatnými štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, bankami a ostatnými finančnými inštitúciami,
- nie je oprávnený rozhodovať o svojich majetkových záležitostiach, uzatvárať zmluvy a robiť iné právne úkony pri nakladaní so svojím majetkom hnutelným, nehnuteľnosťami,
- nie je oprávnený disponovať s peňažnými prostriedkami,
- nie je oprávnený rozhodovať o otázkach týkajúcich sa svojho zdravotného stavu, vykonávať právne úkony v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti.

II. Súd u s t a n o v u j e G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. Z. XXXX/XX, O.. H. - H. H., za opatrovníka D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Z..

III. Opatrovník j e p o v i n n ý zabezpečovať starostlivosť o menovaného, o jeho zdravie, zastupovať ho v konaní pred súdmi, ostatnými štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, bankami, ostatnými finančnými inštitúciami, spravovať jeho majetok, uzatvárať zmluvy, robiť ďalšie právne úkony pri nakladaní s majetkom menovaného, v oblasti zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti o menovaného. Ak nejde o bežnú vec pri nakladaní s majetkom menovaného, je potrebné schválenie právneho úkonu súdom.

IV. Opatrovník j e p o v i n n ý podávať súdu správu o výkone svojej funkcie 2x ročne vždy k 30.6. príslušného kalendárneho roka a k 31.12. príslušného kalendárneho roka.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. H. štátu nárok na náhradu konania n e p r i z n á v a .

VII. H. p r i z n á v a znalkyni z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria MUDr. Elene Poloncovej, bytom H. XX, O.. D., za podanie znaleckého posudku a účasť na pojednávaní dňa 02.04.2019 celkovú odmenu vo výške 264,94 eur.

VIII. H. u p r a v u j e u čtáreň tunajšieho súdu, aby znalkyni MUDr. Elene Poloncovej, bytom H. XX, O.. D., po právoplatnosti tohto rozhodnutia p o u k á z a l a na účet číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v S. W. Y. H. a.s. O.. D., IBAN H BIC: S. z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu sumu 264,94 eur.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.09.2018 domáhal obmedzenia spôsobilosti na právne úkony D. H. s poukazom, že jeho zdravotný stav vyžaduje celodennú, riadnu zdravotnú, sociálnu starostlivosť, pretože pacient je v bdelej kóme, čo dokumentujú lekárske správy Liečebne dlhodobo chorých v Štiavničke, kde je pacient umiestnený. D. H. nerozpráva, nemôže podpisovať žiadne úradné dokumenty, nie je schopný sa sám o seba postarať, zabezpečiť si svoje potreby a hájiť svoje záujmy. Menovaný je rozvedený. Exmanželka ani syn nejavia záujem o ťažko zdravotne postihnutého. Likava- domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov v Likavke ako podmienku pre prijatie D. H. dňa 20.09.2018 žiada, aby menovaný bol obmedzený na právnej spôsobilosti. G. H., I. Z. XXXX/XX,XXXXX O. H. - H. H.. strýko D. H. bol D.om H.om písomne poverený ho zastupovať v čase, keď zdravotný stav menovaného mu dovoľoval zabezpečovať si svoje potreby sám. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti má navrhovateľ daný právny záujem na tom, aby D.ovi H.ovi súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony a ustanovil Likavu - domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov v Likavke za jeho opatrovníka.

2. Okresná prokuratúra Ružomberok prípisom zo dňa 26.09.2018 oznámila vstup prokurátora do tohto začatého konania.

3. Dňa 22.03.2019 bolo tunajšiemu súdu doručené oznámenie LIKAVA - Centrum sociálnych služieb, kde na základe výzvy súdu o vyjadrenie sa k návrhu na ustanovenie do funkcie opatrovníka uviedli, že návrh neprijímajú z dôvodu kolízie záujmov.

4. Mesto Ružomberok dňa 27.03.2019 na základe výzvy Okresného súdu v Ružomberku oznámilo, že nesúhlasí s ustanovením za opatrovníka pre D. H.. nar. XX.XX.XXXX. Poukázalo na to, že dňa 25.03.2019 doručilo na Okresný súd v Ružomberku písomnosti, ktoré preukazujú, že D. H. poveril generálnou plnou mocou svojho strýka G.a H..

5. Na základe uznesenia tunajšieho súdu zo dňa 31.12.2018 pod č.k. 3Ps/8/2018-34 súd ustanovil na podanie znaleckého posudku znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Eleny Poloncovú, bytom H. XX, O. D.. Znalkyňa vypracovala znalecký posudok v tejto veci pod č. 8/2019 dňa 25.02.2019, z ktorého vyplynuli nasledovné závery: D. H. trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, jedná sa o Organickú duševnú poruchu pri poškodení a dysfunkcii mozgu ťažkého stupňa, s narušením všetkých psychických funkcií, s prejavmi Apalického syndrómu, t.j. vyšším stupňom bdelej kómy. Prognóza je veľmi nepriaznivá až infaustná. D. H. nie je schopný robiť žiadne právne úkony, starať sa o seba, rozhodovať o svojom zdravotnom stave, vykonávať žiadne práce. D. H. nie je schopný robiť žiadne právne úkony, nakladať s nehnuteľným a hnutelným majetkom, ani hospodáriť s finančnými prostriedkami. Zdravotný stav D. H. nedovoľuje, aby bol vypočutý pred súdom. Navrhované zásahy do spôsobilosti na právne úkony sú zodpovedajúce zdravotnému stavu D. H..

6. Dňa 01.04.2019 súd vzhliadol D. H. v zariadení LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9, keď bolo zistené, že p. D. H. leží na posteli, je napojený na prístroje, je mu podávaná strava hadičkou cievnu do žalúdka cez PEK, nevníma prítomnosť, nijako nereaguje, oči má otvorené, ťažko dýcha. Sociálna pracovníčka zariadenia na bližšie vysvetlenie uviedla, že p. D. H. nevníma nič, nereaguje, on len niekedy možno očným kontaktom možno zaregistruje, keď sa mu prihovorím, ale to sa nedá povedať, či reaguje nejako na hlas.

7. Poverená zamestnankyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že v plnom rozsahu trvajú na podanom návrhu, na všetkých skutočnostiach v ňom uvedených. Od podania návrhu v septembri 2018 došlo k zmene v tom, že D. H. bol premiestnený zo zariadenia Liečebne dlhodobo chorých v Štiavničke do DSS LIKAVA, s týmto zariadením bola uzavretá zmluva, ktorú predložili aj so všetkými súvisiacimi listinami. Poznajú jeho zdravotný stav p, preto sa ospravedlnili z účasti na jeho vzhliadnutí. K vypracovanému znaleckému posudku nemali žiadne výhrady, súhlasia s ním v plnom rozsahu. Zotrvala

na nesúhlase s ustanovením za opatrovníka, a to z dôvodu poukazu na generálnu plnú moc udelenú p. D.om H.om G.ovi H.ovi, svojmu strýkovi. Poukázala na skutočnosť, že Mestu pribúda počet osôb, kde musí Mesto vykonávať funkciu opatrovníka. Je to náročné z hľadiska časového, ale aj z hľadiska právnych informácií. Pokiaľ v tomto prípade udelil D. H. ešte pri plnom fyzickom, duševnom zdraví generálnu plnú moc svojmu príbuznému, tak mal by sa súd zaoberať tým, z akého dôvodu v tejto situácii rodinný príslušník odmieta D. H. zastupovať. Pokiaľ by prevzal p. G. H. túto funkciu, oni si tú finančnú povinnosť refinancovania ako Mesto budú plniť naďalej. Čo sa týka zmluvného vzťahu medzi Mestom Ružomberok a zariadením CSS LIKAVA, tak podrobnosti sú špecifikované v zmluve, jednotlivé úhrady boli súdu preukázané, boli podložené listinami, vydané príslušným oddelením Mestského úradu Ružomberok. Mesto Ružomberok navrhuje p. G.ovi H.ovi, aby funkciu opatrovníka prijal s tým, pričom pred uplynutím ročnej doby návrh na zmenu opatrovníka Mesto Ružomberok v spolupráci s ním urobí, pokiaľ bude D. H. ešte žiť. Je potrebné to rozbehnúť, aby ten dôchodok v sociálnej poisťovni sa odblokoval, s Mestom Ružomberok v tomto smere nechcú komunikovať. Určite po jednom roku budú spolu hľadať s p. H.om riešenia. P. H. príde na Mesto, napíšu návrh na zmenu opatrovníka, kde sa uvedie konkrétny návrh.

8. Procesný opatrovník dotknutej osoby G. H. na pojednávaní uviedol, že súhlasí s návrhom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony aj so znaleckým posudkom. Čo sa týka udelenej plnej moci, túto mu udelil Miro H. za účelom doriešenia smrti jeho mamy. Táto plná moc nebola nikdy použitá okrem toho, že on mal záujem vyriešiť synovcov dôchodok. V tejto situácii osobne bol na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny, následne v Sociálnej poisťovni v Bratislave, kde vec riešili verbálne vrátane použitia tejto plnej moci, kde bolo konštatovaná, že generálna plná moc nie je právoplatná, nakoľko je preklep v rodnom čísle D. H.. Chcel vyriešiť ten dôchodok, ktorý synovec 3 roky cca. už nepreberal, aby to dostávalo zariadenie v Likavke. Sociálna poisťovňa to neakceptovala. Generálnu plnú moc prijal, ale za tým účelom, aby riešil smrť jeho mamy. Vtedy to nesúviselo s dôchodkom, on bol vtedy ešte v pohode. Je ochotný zaoberať sa činnosťou procesného opatrovníka, ale tak maximálne 1 rok.

9. Znalkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že trvá na záveroch uvedených v znaleckom posudku vypracovanom na základe uznesenia súdu v tomto konaní. Ďalej uviedla, že u D. H. sa jedná o trvalú duševnú poruchu, veľmi závažnú duševnú poruchu, t.j. organické poškodenie mozgu, všetkých mozgových funkcií. Nie je predpoklad, že by mohlo dôjsť k zlepšeniu stavu, prognóza sa javí skôr ako nepriaznivá. Vzhľadom na toto poškodenie mozgu nie je D. H. schopný robiť žiadne právne úkony, starať sa o seba, je odkázaný na úplnú sociálnu aj zdravotnú starostlivosť.

10. Štatutárna zástupkyňa zariadenia LIKAVA - Centrum sociálnych služieb Ing. Dagmar Švecová uviedla, že ich prekvapilo, že v návrhu boli označení ako subjekt, ktorý by mal vykonávať funkciu opatrovníka D. H. pre prípad obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony, lebo už v septembri Mesto Ružomberok vedelo o tom, že toto odmietajú z dôvodu kolízie záujmov. Kolízia záujmov vzniká na základe toho dôvodu, že poskytovanie sociálnych služieb vzniká u nich na základe zmluvného vzťahu. Zariadenie ako poskytovateľ sociálnych služieb uzatvára zmluvný vzťah s ich prijímateľom, to znamená že poskytovateľ nemôže podpisovať zmluvu aj za poskytovateľa aj za prijímateľa sociálnej služby, teda prakticky zastupovať obe zmluvné strany. Pán H. je v takom stave, že nevie si uplatniť svoje práva, chrániť si ich, to znamená, že je potrebné nakladať s jeho dôchodkom, treba poriešiť formu úhrady za sociálnu službu, čo so zostatkom dôchodku, v prípade, že tento zostatok bude ukladany na účte klienta v zariadení, treba poriešiť hospodárenie s týmito prostriedkami, s týmto účtom. Od klientov, ktorí sú schopní sa vyjadrovať k týmto otázkam, žiadajú súhlas. U p. H. toto možné nie je, z tohto dôvodu potrebujú nejakého zástupcu, ktorý ho bude v týchto otázkach zastupovať. Určite to nemôže byť zariadenie, ktoré vystupuje ako poskytovateľ služieb a nemá právo sa k týmto otázkam vyjadrovať. Oni každý mesiac vypracovávajú predpis úhrady, ktorý prijímateľ služby odsúhlasuje a každý mesiac mu tiež dávajú odsúhlasovať hospodárenie na internom účte a pohyby na tomto účte. Je nevhodné, aby na jednej strane oni niečo predpisovali a na druhej strane si to odsúhlasovali. To sú tiež najhlavnejšie otázky, kedy vzniká konflikt záujmov. Čo sa týka zmluvného vzťahu medzi Mestom Ružomberok a zariadením, Mesto Ružomberok sa zaviazalo poskytovať p. H.ovi sumu 50,00 eur mesačne na jeho osobnú potrebu a na jeho zdravotnú starostlivosť, ale čo sa týka sumy za poskytnutú sociálnu starostlivosť, táto zo strany p. D. H., táto do dnešného dňa nie je uhradená, a to vôbec, nakoľko je problém s dôchodkom, nebola stanovená osoba, ktorá je oprávnená nakladať s dôchodkom p. H.. Podľa ich informácií dôchodok je vracaný späť do sociálnej poisťovne, je teda potrebné, aby bol ustanovený opatrovník, ktorý by túto situáciu riešil, teda požiadal sociálnu poisťovňu o vyplatenie

vrátených dôchodkov p. D.ovi H.ovi. Jednou z možností je to, aby dôchodok bol vyplácaný priamo na účet menovaného v zariadení, z ktorého si odrátavajú výšku úhrad za sociálnu službu. Ten zvyšok buď si preberá klient do vlastných rúk alebo sa ukladá na interný účet. Hospodárenie s prostriedkami na internom účte je po vzájomnej dohode na základe súhlasu klienta. Čo sa teda týka požiadaviek na opatrovníka, chcela by toto ozrejmiť, zo strany opatrovníka je potrebné podpisovať zmluvy za p. H., dodatky k zmluvám, odsúhlasovať mesačné predpisy úhrad a hospodárenie na internom účte. Toto treba podpisovať priebežne, je možné sa dohodnúť, že príde podpísať raz za dva tri mesiace. Konkrétne v tomto prípade je potrebné riešiť formu úhrady za poskytnutú sociálnu starostlivosť, ale aj dlh, to znamená pohľadávku na doterajšie obdobie. Úhrada je mu účtovaná v súlade so zákonom, to znamená aby bola zachovaná ochrana jeho príjmu podľa zákona. Z tejto sumy sa potom hradia lieky, osobná spotreba. Zdôraznila, že tých 50,00 eur, čo teraz platí Mesto, toto nie je úhrada za služby, ale platba na lieky a osobné potreby, kupujú sa z toho aj zdravotné pomôcky vzhľadom na jeho stav. To platí pre všetkých klientov, nakoľko klient si lieky a osobnú potrebu hradí zo svojich finančných prostriedkov. Platba za poskytnutú starostlivosť, sociálnu starostlivosť zahŕňa platbu za ubytovanie, stravovanie, upratovanie a odbornú starostlivosť, pranie, žehlenie, opatrovateľsko-ošetrovateľské. Zákon č. 448/2008 ukladá povinnosť poskytovať sociálne služby v súlade s ochranou základných ľudských práv a slobôd a pokiaľ tieto majú byť nejakým spôsobom dotknuté, vždy potrebujú k tomu súhlas klienta. Aj na nedávnom školení boli vyslovene upozornení, aby si dávali pozor na konflikt záujmov a snažili sa v čo najvyššej možnej miere tento konflikt eliminovať, nevystupovať na oboch stranách. Má to logiku a jednoznačne je to v prospech klienta. Je vhodnejšie, ak niekto kontroluje, či si plnia svoje povinnosti. Čo sa týka postoja mesta, bolo ústretové, tých 50,00 eur skutočne je uhrádzaných.

11. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Ružomberku vo svojom prednese na pojednávaní navrhla vzhľadom na vykonané dokazovanie, aby súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony D. H. v zmysle záverov znaleckého posudku a za opatrovníka aby bol ustanovený p. G. H..

12. Z úradného záznamu zo dňa 02.04.2019 bolo zistené, že G. H., syn D. H., telefonicky kontaktoval súd, pričom uviedol, že nesúhlasí, aby ho súd ustanovil jeho otcovi za opatrovníka v prípade, ak bude obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, nakoľko sa o neho celý život nestaral a v podstate ani nevie, kto to je, nepozná ho. Nemá k nemu žiadny vzťah.

13. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise, a to najmä s prepúšťacou správou z Kliniky anesteziológie a intenzívnej medicíny ÚVN SNP Ružomberok, Fakultná nemocnica, vyhotovenú dňa 17.07.2018, s lekárskou prepúšťacou správou z Liečebne pre dlhodobu chorých v Štiavničke vyhotovená dňa 19.09.2018, generálna plná moc udelená D.om H.om G.ovi H.ovi dňa 06.05.2015, s oznámením Mesta Ružomberok adresovaným Alojzovi Trnovskému o zrušení trvalého pobytu pre D. H. listom zo dňa 28.09.2018, s listom adresovaným Mestom Ružomberok G.ovi H.ovi zo dňa 10.09.2018 - výzva na predloženie originálu generálnej plnej moci, platobný poukaz za mesiace december, november, október, september 2016, január 2017, zmluva č. 116/2016 o poskytovaní sociálnych služieb v DSS Medzilaborce plus dodatok č.1 plus výpočtový list k dodatku č.1 plus výpočtový list pre r.2016, zmluva o poskytovaní sociálnych služieb v DSS Senires n.o. plus výpočtový list z 01.01.2017, zmluva o poskytovaní sociálnych služieb v DSS LIKAVA plus informatívny výpočtový list z 24.09.2018, dodatok č.1 k zmluve č. 260/2018-SO plus informatívny výpočtový list zo dňa 22.01.2019, zmluva o platení úhrady za sociálnu službu č.20/2018-SOP plus informatívny výpočtový list zo dňa 24.09.2018, dodatok č.1 k zmluve č.20/2018-SOP plus informatívny výpočtový list zo dňa 01.02.2019, zmluva o úhrade finančných prostriedkov zo dňa 31.01.2019

14. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 231 písm. a) Civilného mimosporového poriadku, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,

Podľa § 239 Civilného mimosporového poriadku, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov

je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

Podľa § 248 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 274 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

15. Súd mal preukázanú existenciu duševnej poruchy trvalej poruchy u menovaného, ide o organickú duševnú poruchu pri poškodení a dysfunkcii mozgu ťažkého stupňa, s prejavmi Apalického syndrómu, t.j. vyšším stupňom bdelej kómy. Prognóza je veľmi nepriaznivá až infaustná. Nie je schopný robiť žiadne právne úkony, starať sa o seba, rozhodovať o svojom zdravotnom stave, vykonávať žiadne práce, nie je schopný robiť žiadne právne úkony, nakladať s nehnuteľným a hnutelným majetkom, ani hospodáriť s finančnými prostriedkami. Jeho zdravotný stav nedovoľuje, aby bol vypočutý pred súdom. Navrhované zásahy do spôsobilosti na právne úkony sú zodpovedajúce zdravotnému stavu D. H..

16. Zistenia súdu zo vzhladnutia menovaného v zariadení sociálnej starostlivosti zodpovedajú záverom znaleckého posudku.

17. Vzhľadom k tomu súd má za to, že sú splnené hmotnoprávne podmienky pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony menovaného v zmysle citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, teda menovaného obmedzil v jeho spôsobilosti na právne úkony v takom rozsahu, aký je určený vo výroku tohto rozsudku, a to v rozsahu vyplývajúcom zo záverov znaleckého posudku - znalkyňa uviedla, že menovaný nie je schopný robiť žiadne právne úkony, nakladať s nehnuteľným a hnutelným majetkom, ani hospodáriť s finančnými prostriedkami. Súd tiež prihliadol k súhlasnému stanovisku procesného opatrovníka a prokurátorky.

18. Zároveň súd ustanovil menovanému opatrovníka - G.a H. (v tomto konaní v postavení procesného opatrovníka menovaného), ktorý je vhodnou osobou pre výkon tejto funkcie a ktorý vyjadril s ustanovením svoj súhlas. Súd vymedzil rozsah jeho opatrovníckych práv a povinností v nadväznosti na rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony menovaného. Súd ustanovil opatrovníkovi povinnosť podávať súdu správy o výkone svojej funkcie v označených časových intervaloch. Súd zdôrazňuje, že v prípade nakladania s majetkom menovaného nad rámec bežných vecí (napr. nakladanie s nehnuteľnosťami) je potrebné schválenie právneho úkonu súdom.

19. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Žiaden z účastníkov nenavrhol náhradu trov konania priznať, zároveň súd nezistil existenciu okolností prípadu, s ohľadom na ktoré by bolo spravodlivé náhradu trov konania niektorému z účastníkov konania priznať (§ 55 CMP)

20. O trovách štátu, ktoré vznikli v súvislosti s úhradou odmeny znalca z rozpočtových prostriedkov súdu, rozhodol súd tak, že štátu nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v konaní o spôsobilosti na právne úkony podľa § 251 CMP trovy dôkazov platí štát, keď v tomto prípade sa nejednalo o bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony.

21. V zmysle § 57 CMP o povinnosti nahradit' trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

V zmysle § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V zmysle § 258 CSP svedkovi môže súd ako svedočné priznať náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov spojených s jeho výsluchom. Náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov súd prizná aj znalcovi, ak bol vyslúchnutý podľa § 208 ods. 3. Náhrada podľa odsekov 1 a 2 sa uplatňuje pri podaní výpovede, najneskôr však do desiatich dní, inak právo na náhradu podľa odsekov 1 a 2 zaniká.

V zmysle § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

V zmysle § 259 CSP ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

Podľa § 260 Civilného sporového poriadku ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

Podľa § 244 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“) súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

Podľa § 251 ods. 1, 2 C.m.p. trovy dôkazov platí štát. Ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

Podľa § 2 ods. 4 zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov znalec, tlmočník alebo prekladateľ podľa odseku 1 písm. a) vykonáva svoju činnosť pre súd, iný orgán verejnej moci, fyzickú osobu alebo právnickú osobu (ďalej len "zadávateľ").

Podľa § 1 písm. a) vyhlášky č. 491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len „vyhlášky“) vyhláška ustanovuje spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času za znaleckú činnosť, tlmočnickú činnosť alebo prekladateľskú činnosť (ďalej len "činnosť") vykonávanú znalcom na základe zmluvy, ustanovenia alebo pribratia súdom alebo iným orgánom verejnej moci (ďalej len "znalečné"),

Podľa § 5 písm. b) vyhlášky znalcovi patrí paušálna odmena za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 eura.

Podľa § 6 ods. 1 vyhlášky znalcovi v odbore zdravotníctvo a farmácia, znalcovi v odbore geodézia a kartografia, znalcovi v odbore právne vzťahy k cudzine a znalcovi v odbore písomoznalectvo patrí hodinová odmena za každú začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti 19,92 eura.

Podľa § 14 ods. 3 písm. a) vyhlášky znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu hotových výdavkov za vyhotovenie znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu v listinnej podobe vo výške 2,66 eura, vyhotovenie prvých 100 znaleckých úkonov alebo prekladateľských úkonov v kalendárnom roku v elektronickej podobe vo výške 4,66 eura a vyhotovenie každého ďalšieho úkonu v tom istom kalendárnom roku v elektronickej podobe vo výške 2,83 eura.

Podľa § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky, znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu za vyhotovenie jedného čiernobieleho listu znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu v listinnej podobe vo výške 0,10 eura za formát A4 a 0,20 eura za formát A3.

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky, pri znaleckom úkone, tlmočnickom úkone alebo prekladateľskom úkone, ktorý sa má vykonať v mieste, ktoré nie je miestom výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti, patrí za čas strávený cestou do tohto miesta a späť znalcovi, tlmočníkovi alebo prekladateľovi náhrada za stratu času vo výške 3,32 eura za každú aj začatú hodinu.

22. Súd priznal znalkyni MUDr. Elene Poloncovej za podanie znaleckého posudku a účasť na pojednávaní celkovú odmenu vo výške 264,94 eur v súlade s ustanovením § 260 CSP a § 2 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z.z., pričom spôsob určenia výšky odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času za znaleckú činnosť je stanovený v citovaných ustanoveniach Vyhlášky č. 491/2004

Z.z. Súd priznal znalkyni odmenu nasledovne: paušálnu odmenu prevzatie a prvotné oboznámenie sa so spisom vo výške 19,92 eur, ďalej hodinovú odmenu (19,92 eur za jednu hodinu výkonu činnosti znalca) nasledovne: súdne - psychiatrická analýza spisu a jej spracovanie do posudku v rozsahu 1 hodina, štúdium zdravotnej dokumentácie, jej forenzne psychiatrická analýza a spracovanie do posudku v rozsahu 2 hodín, vlastné psychiatrické vyšetrenie, jeho prvotné písomné zaznamenanie a spracovanie do posudku v rozsahu 2 hodín, vyhodnotenie psychopatologických symptómov, syndrémov a nozologická klasifikácia, individuálne diferencielne diagnostické úvahy a ich spracovanie do posudku v rozsahu 2 hodín, forezný psycho-patologický rozbor a jeho spracovanie do posudku v rozsahu 2 hodín, postulovanie záverov posudku a ich spracovanie v posudku v rozsahu 1 hodiny, finalizácia a odovzdanie posudku v rozsahu 1 hodiny, spolu 11 hodín. Zároveň bola priznaná náhrada hotových výdavkov za písomné vyhotovenie posudku v 1 vyhotovení vo výške 2,66 eur a náhrada za stratu času za jednu hodinu strávenú za cestu na miesto odlišné od výkonu znaleckej činnosti vo výške 3,32 eur. Spolu 245,02 eur za podanie znaleckého posudku. V súvislosti s účasťou na pojednávaní konanom na tunajšom súde dňa 02.04.2019 súd priznal znalkyni odmenu za 1 hodinu výkonu činnosti vo výške 19,92 eur. Tunajší súd upravil účtáreň súdu, aby znalkyni po právoplatnosti tohto rozhodnutia poukázala na určený bankový účet z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu priznanú sumu vo výške 264,94 eur.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 5 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Po vyhlásení rozsudku sa poverená zamestnankyňa navrhovateľa, štatutárna zástupkyňa zariadenia CSS LIKAVA, ako aj procesný opatrovník Jozef Sleziak a prokurátorka Okresnej prokuratúry Ružomberok vzdali odvolania voči všetkým výrokovým častiam vyhláseného rozsudku.